

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 144 020/99-011128
Signatura: bn4cs103

Oblastní pracoviště č. 14
Okresní pracoviště Nový Jičín

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola T. G. Masaryka, ul. 2. května 500, Studénka okres Nový Jičín
Identifikátor ředitelství:	600 138 534
Ředitelka školy:	Mgr. Alena Dvorská
Zřizovatel:	Město Studénka, ul. Sjednocení 762, 742 13 Studénka
Příslušný školský úřad:	ŠÚ Nový Jičín, Štefánikova 9, 741 01 Nový Jičín
Termín inspekce:	19. a 20. leden 1999
Inspektoři:	Mgr. Věra Dufková
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání v matematice a přírodovědných předmětech.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Zakládací listina ze dne 23. 11. 1995 (čj. neuvedeno), zařazení do sítě škol ze dne 20. 1. 1998, čj. 837/186/97-17, informační výpis ze dne 1. 9. 1998 (čj. neuvedeno), podklady kontrolní a řídicí činnosti, podklady organizace a zabezpečení výuky, plán práce na škol. rok 1998/99, třídní knihy, tematické plány, hospitační záznamy, žákovská dokumentace (sešity, žák. knížky, zápisy laboratorních prací, kontrolní práce).

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Škola zabezpečuje výuku 388 žáků základní školy v rozsahu 1. – 9. ročníku. Využívá 2 budovy, vzdálené od sebe asi 10 minut. Ve starší budově je umístěno 5 tříd 1. stupně. Pro celkem 10 tříd 1. stupně a 7 tříd 2. stupně je k dispozici příslušný počet kmenových učeben a odborné pracovny.

Sledované předměty: matematika a přírodní vědy

Matematika je vyučována v kmenových třídách. Výuce chemie a fyziky slouží odborná pracovna s odpovídajícím technickým vybavením. Jeho součástí je demonstrační stůl, žákovské laboratorní stoly s rozvody plynu, vody a elektřiny, zpětný projektor,

televize a video. Z pracovny je přístup do dvou kabinetů se sbírkami pomůcek, čímž je usnadněna materiální příprava učitelů na vyučování.

V jedné z kmenových tříd jsou soustředěny pomůcky a výukový materiál do přírodopisu. Rozvrhem hodin je umožněno střídání jednotlivých tříd a učebna tak plní funkci polo odborné pracovny.

Odbornou pracovnou je i tzv. informační centrum. Je vybaveno 9 počítači sloužícími převážně výuce informatiky a je zde i žákovská knihovna.

Pracovní prostředí jednotlivých učeben je z hlediska velikosti, osvětlení, teploty, možnosti zatemnění a funkčnosti tabulí vyhovující. Při výuce v odborné pracovně chemie a fyziky se prokázala nepraktičnost bílé tabule. Zatemnění žaluziemi je funkční a umožňuje práci s didaktickou technikou.

Učebny jsou zařízeny jednoduše, většinou velmi opotřebovaným nábytkem. Stávající vybavenost nevytváří podmínky pro mnohotvárnou názornost učiva a informativní výchovu (možnost umístění modelů, demonstračních pomůcek, tabulek, atlasů, polo odborné literatury).

Kabinety jsou malé a slouží pouze jako sklady učebních pomůcek. Jejich vybavení je zastaralé, schází zejména odkládací plochy pro přípravu žákovských souprav na laboratorní práce a vhodné skříně pro skladování chemikálií.

Žákovská knihovna je průběžně doplňována encyklopediemi a literaturou obsahově navazujícími na výuku. Učitelská knihovna je dobře vybavena současnými publikacemi z oblasti pedagogiky a psychologie. Široká škála odborných periodik a časopisů (UN, UL, Moderní vyučování, Komenský, publikace Bi-Ch-F a M-F-Informatika, Zeměpisné rozhledy, ABC) poskytuje pedagogickým pracovníkům možnost sebevzdělávání a aktuální informovanost.

Výuka všech sledovaných předmětů je zabezpečena vyhovujícími učebnicemi a doplňujícími učebními texty. Při jejich výběru je důsledně dbáno na celistvost řady. Plně aktualizovány jsou učebnice přírodopisu, nové učebnice matematiky byly zakoupeny pro 6. ročník. Široká škála učebnic, cvičebnic a pracovních sešitů, které mají učitelé k dispozici, jim nabízí dostatečné množství materiálů k procvičování učiva.

Ve škole jsou učební pomůcky v míře odpovídající požadavkům vzdělávacího programu, i když jejich průběžné doplňování moderními vyučovacími prostředky a materiály je nutné. V posledních dvou letech byla dokoupena videokamera do přírodopisu a kalkulačky do matematiky. Zásadnější obnova a doplnění učebních pomůcek nebyla z finančních důvodů možná. Škola je dostatečně vybavena didaktickou technikou, která je účelně umístěna v jednotlivých třídách. Hospitace potvrdily její funkční využívání v procesu výuky.

Počítačovou technikou není škola vybavena v takovém počtu, který by umožňoval aplikaci výukových programů ve výuce. Jeden počítač má k dispozici vedení školy.

Celoroční plán práce v oblasti materiálně technických podmínek výuky reaguje na finanční možnosti školy. Ředitelka školy chce obnovit auditivní techniku a rozšířit fond žákovské knihovny.

Sledovaná oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

2. Hodnocení psychohygienických podmínek

Výuka je organizována v souladu s § 9 odst. 1, 2, 3 vyhlášky MŠMT ČR č. 291/91 Sb. Stavba rozvrhu hodin z objektivních příčin nerespektuje didaktické zásady (dálkové studium 3 učitelů, přecházení vyučujících na druhou budovu školy, dojíždějící žáci).

Škola je vybavena dostatečnými prostorami pro relaxaci žáků (chodby, školní hřiště, tělocvična). Do organizace přestávek vnáší škola prvky zdravého životního stylu (po 2. hodině 15 minut, po 3. hodině 20 minut). Jen za nepříznivých klimatických podmínek tráví žáci hlavní přestávku v budově. Bezpečný pobyt na hřišti i v prostorách školy zajišťují dozory učitelů, které jsou stanoveny písemnou formou a zveřejněny. Hospitace prokázaly, že učitelé v průběhu vyučovacích hodin reagují na únavu žáků a pokles jejich výkonnosti změnou činností i odpočinkovými a relaxačními prvky.

Stav žakovských lavic a židlí je ve většině tříd špatný. Jejich velikost převážně nevyhovuje výšce současné dětské populace. Pracovní prostředí tříd je málo podnětné již z hlediska vybavení (opotřebovaný žakovský nábytek, oprýskané nátěry dveří a poškozené obložení stěn). Na 1. stupni je celková upravenost učeben nadstandardní. Na 2. stupni se ve třídách málo vyskytují materiály doplňující učivo, rezervy má i funkční výzdoba odborných pracoven. Celkově vkusná výzdoba provedena pracemi žáků, čistota a zeleň, estetický dojem zlepšuje.

Pedagogové mají svá pracovní místa ve sborovně. Prostředí místnosti má odpovídající vlastnosti, její vybavení je standardní. Nedostatkem je scházející technika, která usnadňuje přípravu na vyučování (kopírka, počítač).

Ve škole je dbáno o čistotu. Podmínky pro její udržování vzhledem ke skutečnosti, že se jedná o starou budovu, jsou ztíženy.

Škola zabezpečuje pitný režim.

Sledovaná oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

3. Hodnocení personálních podmínek

Celoroční plán práce se v oblasti personální se zabývá problémem odbornosti výuky, dalším vzděláváním jednotlivců i celého kolektivu (kooperativní učení, alternativní formy práce, zdravý životní styl) a metodickým vedením začínající učitelky.

Ve škole převažují pracovníci s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí podle přílohy č. 1 k vyhlášce MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Kvalifikovanost pedagogů a jejich aprobační skladba je optimálně využívána.

Ke změnám v dlouhodobě stabilizovaném kolektivu došlo v posledních letech pouze z přirozených důvodů (odchody na mateřskou dovolenou). Současná poněkud nepříznivá personální situace je důsledkem přechodného řešení výše uvedené situace a nemá vliv na úroveň výuky. V letošním škol. roce nastoupila 1 absolventka, po mateřské dovolené se vrátily 2 učitelky s kvalifikací pro 1. stupeň.

Výuku přírodopisu zabezpečují ve 42,9% učitelé, kteří nemají pro tento předmět aprobační předpoklad. Přes tuto skutečnost vyvíjí škola převážnou část svých vyučovacích i mimovyučovacích aktivit právě v této oblasti. Fyziku v 6. A vyučuje mladá učitelka s aprobační M-Zpv. Svou odbornost si rozšiřuje dálkovým studiem informatiky na PF Ostrava. Kvalifikovanost výuky na 1. stupni (a tím i matematiky) se zvýší dokončením vysokoškolského studia jednoho pedagoga a návratu další učitelky z mateřské dovolené.

Metodické vedení začínající učitelky je sledovaným úkolem vedení školy. Plán vzájemné spolupráce s uvádějící učitelkou je konkrétní a zabývá se administrativní, výchovnou i vzdělávací činností.

Sledovaná oblast je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

4. Plnění učebních osnov

Škola realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16847/96-2. Učební plán jednotlivých tříd dodržuje týdenní dotaci povinných předmětů a všechny předměty mají stanoveny konkrétní počty vyučovacích hodin. Zápisy v třídních knihách hospitovaných tříd potvrzují plnění osnov uvedeného vzdělávacího programu a dodržování plánovaného časového rozvrhu učiva.

Ředitelka motivuje vyučující k systematické práci s tematickými plány učiva, které využívá jako podkladový materiál při další kontrolní činnosti a hodnocení práce učitele. Forma zpracování byla stanovena po vzájemné konzultaci vedení školy a zástupců metodických orgánů. V tematických plánech jsou vhodně začleněny laboratorní práce a opakování větších celků učiva.

Organizace výuky s ohledem na sledované předměty

- výuka přírodopisu v 6. – 9. ročníku probíhá podle osnov s výrazným ekologickým zaměřením, které schválilo MŠMT ČR dne 27. 5. 1992 pod čj. 18357/92-2,
- v 7. – 9. ročníku je vyučováno 7 volitelných předmětů. Ke sledovaným předmětům se vztahuje chemický seminář, ekologický seminář a informatika,
- ve 3. ročníku se dělí 1 hodina matematiky, v 9. třídě 2 hodiny matematiky.

Z hlediska sledovaných předmětů lze konstatovat menší nabídku volitelných předmětů, sledujících rozvoj individuálních zájmů zaměřených na matematiku a fyziku. Pro 32 žáků 9. ročníku je výuka dvou volitelných předmětů, a to domácnost a informatika, nedostačující.

Vzhledem k vysoké naplněnosti třídy zajišťuje škola dělením výuky bezpečnost žáků a zlepšuje podmínky vzdělávání. Učitelé poskytují větší prostor pro diferencovanou výuku a umožňuje individuální práci se žáky.

Sledovaná oblast je hodnocena jako nadprůměrná.

5. Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Hodnocení je provedeno na základě přímého pozorování činnosti učitelů a žáků při hospitacích. Hospitace se uskutečnily v 5 vyučovacích jednotkách, ve 4 hodinách byla přítomna ředitelka školy. Navštívena byla matematika ve IV., V. a IX. třídě, fyzika v VI. a chemie v VIII. třídě.

Všechny hodiny byly velmi dobře připraveny, měly jasný cíl a obsahově naplňovaly osnovy. Učitelé využívali účelně učebnice i vlastní metodické materiály, demonstrační pomůcky a didaktickou techniku. Výuka směřovala k maximálnímu zapojení žáků

do procesu učení. Zvolené metody a formy práce žáky motivovaly, jejich střídání udržovalo pracovní aktivitu.

V matematice uplatňovali učitelé diferencovaný přístup, vedli žáky k aplikaci předchozích znalostí a diskusi nad řešením. Při důsledném uplatňování zpětné vazby pracovali žáci aktivně, samostatně a prokazovali dobré znalosti učiva. V nižších ročnících pedagogové vhodně zařazovali hravé prvky cíleně spojené s osvojováním nového učiva, což příznivě ovlivňovalo jejich zájem o učení. Tvořivost učitelů v oblasti zajišťování a přípravy materiálů a pomůcek pro výuku je velmi dobrá.

Ve fyzice a chemii byli žáci seznamováni s novým učivem prostřednictvím demonstračních pokusů (chemie), nebo se na vyvození učiva podíleli aktivní činností (fyzika). Učitelé vhodně využili didaktickou techniku (zpětný projektor), demonstrační i nástěnné pomůcky i vlastní metodické materiály. Žáci byli vedeni k zobecňování výsledků pozorování a k diskusi nad výsledky svých činností. Průběžné hodnocení výkonů působilo motivačně. Obě hodiny byly efektivní, žáci prokazovali zájem o učivo i dobré znalosti.

Žákovské sešity jsou vyučujícími kontrolovány dle individuální potřeby. Velmi dobře jsou ve všech sledovaných předmětech zpracovány pracovní listy pro zápis laboratorních prací. Po zvážení materiálně technických podmínek, byl po vzájemné dohodě ředitelky a zástupců předmětové komise jednoznačně stanoven počet laboratorních prací.

Celkově lze úroveň výuky v hospitovaných hodinách hodnotit jako nadprůměrnou.

6. Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

- Celoroční plán kontrolní a hospitační činnosti se zaměřuje na výsledky výchovně vzdělávacího procesu a sleduje: výsledky písemných prověrek, účinnost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, metody používané pro zjišťování vědomostí a rozvoj vyjadřovacích schopností žáků. Jako garanty kvalitní výuky jmenuje zástupce metodických orgánů. Dlouhodobějším vyhodnocováním podkladů získává vedení školy obraz o kvalitě a výsledcích vyučování.
- Škola systematicky ověřuje výsledky učení v matematice prostřednictvím hodnotících materiálů: vstupních prověrek v 6. až 8. ročníku, testů Kalibro v 5. ročníku, srovnávacích testů v 7. a 8. ročníku, přijímacích zkoušek na nečisto v 9. ročníku. Za spíše průměrnými výsledky lze vidět i odchody nejlepších žáků na víceletá gymnázia. Podrobná analýza materiálů uvádí zjištěné nedostatky, efektivitu přijatých opatření sleduje při hospitacích vedení školy. Plán práce předmětové komise přírodních věd ukládá zpracovat dílčí prověrky učiva z matematiky, fyziky a přírodopisu.
- Škola ověřuje výsledky učení účastí v soutěžích a olympiádách. Soutěží Archimediáda, Pythagoriáda, Skrblíkův dukát se účastní spíše žáci nižších ročníků. Největším úspěchem v loňském škol. roce bylo 3. místo v okresním kole chemické olympiády.
- Působnost ekologické výchovy škola rozšiřuje realizací projektů, které předpokládají dlouhodobou a průběžnou činnost žáků. Např. ***Globe*** – celosvětový ekologický projekt k soustavnému zjišťování stavu životního prostředí, ***Školní loukotě*** – projekt ekologického sdružené Blud, ***Aktivní sociální učení*** – součást protidrogové prevence (experimentální ověřování).
- Řád školy je kvalitní, obsahuje předepsaná ustanovení, z hlediska obsahu a formy má funkční charakter. V průběhu inspekce bylo chování žáků kultivované, atmosféra vzájemných vztahů učitel – žák a učitel – učitel přátelská. Žákovská samospráva, ustavena

ze zástupců tříd 6. – 9. ročníku, je partnerem vedení školy. Má vymezeny pravomoce a je vedena výchovným poradcem. Funguje prevence problémových jevů, jejíž základ tvoří otevřená komunikace učitel-žák, učitel-žák-rodíč. Při řešení závažnějších přestupků, vyžadujících např. snížený stupeň z chování, je přítomný výchovný poradce. Přijatá opatření jsou účinná, sociálně patologické jevy se ve škole nevyskytují.

- Hospitace prokázaly dobrou úroveň znalostí a rutinních dovedností odpovídající standardům. Žáci ovládají důležité učební postupy, dovedou aplikovat učivo a formulovat své názory. Při samostatné práci se výrazně projevují dobré návyky žáků. V průběhu inspekce se žáci chovali kultivovaně, v práci pedagogů je patrná přirozená autorita.

Sledovanou oblast lze hodnotit jako nadprůměrnou.

ZÁVĚRY

Škola má pro výuku matematiky a přírodovědných předmětů dobré materiálně technické a personální předpoklady. Styl práce pedagogů odpovídá principům vzdělávacího programu a dalším hlediskům obsaženým v koncepci. Výsledky učení si ověřují učitelé vlastními hodnotícími materiály. Zajišťováním účinné zpětné vazby sleduje vedení školy trvalou kvalitu pedagogické práce.

V průběhu inspekce nebylo zaznamenáno porušení nebo nedodržení obecně závazných právních předpisů.

Pozitiva

- uplatňování aktivizujících forem a metod práce v procesu učení,
- funkční využívání učebních pomůcek a didaktické techniky,
- vhodná organizace výuky matematiky v 9. ročníku,
- vhodná organizace výuky přírodopisu v navazující na koncepci.

Negativa

- nedodržení didaktických zásad ve stavbě rozvrhu hodin,
- přecházení učitelů v průběhu vyučování na druhou budovu školy,
- nevyhovující žákovský nábytek,
- nedostatečná nabídka volitelných předmětů pro žáky 9. ročníku.

Celkově je ve sledovaných oblastech se zaměřením na matematiku a přírodovědné předměty, škola hodnocena jako nadprůměrná.

Doporučení k další činnosti školy

- zkvalitnit podmínky ekologické výchovy vybudováním odborné pracovny,

- doplnit vybavenost informačního centra další didaktickou technikou,
- vhodným umístěním dostupných informačních zdrojů do učeben podporovat práci žáků s informacemi,
- v nabídce volitelných a nepovinných předmětů respektovat rozdílné zaměření žáků a orientovat se na jejich zájmy.

razítko

Podpis inspektora:

Mgr. Věra Dufková v. r.

V Novém Jičíně

dne 1. února 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 1. února 1999

razítko

Podpis ředitelky školy Mgr. Alena Dvorská v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel: MěÚ Studénka	1999-02-01	144 020/99-011128
Školský úřad: Nový Jičín	1999-02-01	144 020/99-011128
Rada školy: předseda Ing. Petr Špaček	1999-02-01	144 020/99-011128

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-----	-----	připomínky nebyly vzneseny/doručeny